

Kümme küsimust erakondadele

12. veebruaril 2019

Seoses eelseivate Riigikogu valimistega on Eesti maapõue uuringute ja kasutuselevõtuga tegelevad spetsialistid ning teadlased, aga ka ettevõtjad ja üldsus tervikuna väga huvitatud valitavate erakondade seisukohtadest.

Säästlik keskkonnakasutus on otseses seoses meie teadmiste taseme ja väärtushinnangutega. Üks olulisimaid keskkonna komponente on maapõue, kust on pärit aastasadade jooksul kasutamist leidnud loodusressursid maavarade, põhjavee, mullastiku ja ehitustoe näol.

Maapõue kasutuse planeerimine ja sellega seotud uuringute korraldamine on iga riigi oluline funktsioon. Enamus loodusvarasid Eesti Vabariigis kuulub riigile. Seetõttu on mõistetav ka geoloogiliste uuringute läbiviijate ja teiste maapõue valdkonnaga seotud ettevõtjate soov omada selget arusaama valimistel osalevate erakondade ja poliitikute seisukohtadest maapõue ressursside haldamise ning korraldamise osas.

Meie küsimused on:

1. Kas Eesti on oma loodusressursside väärimise potentsiaali kasutanud piisaval määral?
2. Kui tõenäoliseks peate võimalust Eesti oma maavarade väärimise suurendamise kaudu kasvatada riigi netoeksporti mahtu, kiirendada riigi majanduskasvu ning luua juurde kõrgepalgalisi töökohti ja eeldusi teadus-tehnoloogiliseks loometegevuseks?
3. Milliseks hindate riigi tänast võimekust maapõuekasutuse uurimisel, planeerimisel ja rakendamisel ning millised peaksid olema peamised arengud selles valdkonnas eelseisva valimiste järgse tööperioodi kestel?
4. Kas maavarade uuringute ja kasutuselevõtu planeerimine on teie arvates piisavalt ja otstarbekalt seotud teiste riiklike huvidega nagu riigi konkurentsivõime, riigieelarve struktuurne tasakaal, riigi julgeolek ja keskkonnapoliitika, regionaalpoliitika ning maa kasutajate huvid?

5. Kas looduskaitsete piirangute seadmisel peaks rakendama maakasutuse strateegilistele dokumentidele kehtestatud keskkonnamõju strateegilise hindamise nõuet?
6. Kas riik peaks finantseerima Eesti perspektiivsete maavarade (graptoliitargilliit, rauamaak, fosforiit, glaukoniitliivakivi) uuringuid?
7. Kas te peate vajalikuks kaasa aidata maapõuest pärinevate ehitusmaterjalide kohaliku toorme uurimisele ning selle kasutusviiside mitmekesistamisele?
8. Kas Eesti peaks kaevandama ja töötleva põlevkivi seni kui see on majanduslikult ja julgeolekupoliitiliselt kasulik?
9. Kui tõenäoliseks peate vajadust rajada Eestisse Soome eeskujul tuumaelektrijaam?
10. Kas toetate ülikoolide, rakendusasutuste jt huvigruppide (geoloogiast ökoloogiani) koostöö toetamist maapõuega seotud probleemide lahendamisel?

Palume vastust saatja e-aadressile iga küsimuse kohta eraldi **22. veebruariks 2019**. Ühtlasi palume luba teilt saadud vastuste (ka mittevastamise) käsitlemiseks ajakirjanduses. Teie seisukohtade põhjal koostame soovitud meiega seotud organisatsioonidele ja asutustele, kelle tööülesanded on seotud maapõue küsimuste lahendamisega, sh ka mäetööstusega, kus Statistikaameti andmetel töötas 2017. aastal 4100 inimest ja mille lisandväärtus jooksevhindades oli 236,5 mln eurot (võrdluseks põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi lisandväärtus kokku on 549,0 mln eurot).

Lugupidamisega,

Hardi Aosaar
(juhatuse esimees)